

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőségre.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1909. NOVEMBER 27.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 271. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K
Kiadóhivatal:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerinti

Kutmérgezés.

Kassa, nov. 26.

A válság jelenlegi stádiumában olyan természetű, hogy a kormányférfiak nem nyilatkozhatnak róla. A király még nem határozott s nem volna iudomos dolog közlésekkel elébe vágni a legfelsőbb döntésnek. Innen való, hogy a kormány tagjai a legutóbbi tárgyalás részleteiről semmit se hoztak nyilvánosságra. De ez egy okkal több arra, hogy a zavarosban halászni akaró irányzatok a sajtót és a közvéleményt a legképtelenebb ferdtésekkel gyekezzenek beugratni. A mikor hallgatnak az arra illetékes és beavatott kormányférfiak, hangosan megszólal a *találgatás és az intrika* s hiteles és jól értesült forrásokra hivatkozva, badar közlések jelennek meg a a bécsi és egyes budapesti lapokban. A találgatás, melyet az újságírói tulbuzgóság teremtett meg, még menthető. Más mérlegelés alá esnek azonban azok az „értesülések“, a melyeket a kibontakozás ellenségei csempésznek be nap-nap után egyes lapokba, hogy megmérgezzék a hangulatot úgy itt, mint Bécsben s az elhatározást a maguk céljaik érdekében befolyásolják.

A belvárosi demokrata körben lesekedő Kristóffy-csatlósok a minap egy gépirásos közleményt adtak át a politikai újságíróknak. Ez a „nagyon jó forrásból értesült“ közlemény szóról-szóra elmondja, mi történt a legutóbb Bécsben, a király elnöklése alatt tartott miniszteri tárgyaláson. Tíz pontot közöl, melyet a király ultimátum gyanánt adott volna át a magyar kormányának. A darabontok művét egy pesti lap börszemanóvernek minősíti. Lehet, hogy az is, de mindenesetre egyik szála annak a cselszövénynek, melyet Kristóffy és Luegerék a kibontakozás meg-hiusítása végett folytatnak. A kormány erélyes cáfolatban kijelenti, hogy *a tíz pontról szóló közlés valótlan*, amelyet azzal a nyilvánvaló cézzal helyeztek el egyes lapokban, hogy *az anyag is nehéz helyzetet még jobban összebonyolítsák*, mert a koronatanácsról senki se tett közléseket s úgy az erre vonatkozó újsághírek nem felelhetnek meg a tényeknek, hanem a találgatások körébe valók.

Ezzel a cselszövény még nincs kimerítve. Nyilván Luegerista forrásból kiiradják a román tulzók újságjában, hogy a király a legutóbbi tanácskozáson a magyar kormánytól azt követelte, hogy általános választójog és ezzel együtt „a nemzetiségi kérdés oldassék meg a jogos igények kielégítésével“. Ugyanott leközlik, valóságilag plakát betűkkel, egy bécsi lap cikkét, mely egy Justh és a nemzetiségek együttműködésével megejtendő választástól reméli az „Andrássy—Kossuth“ irányzat megsemmisítését. A Luegerista sajtó és hazai nemzetiségi újságok szervezett akciója nyilván diszcreditálni akarja Bécsben a nemzeti követeléseket, hogy *a nemzeti politika szövetségével a nemzetiségi politika szövetségét állítja szembe*.

A magyar közvélemény nem ad hitelt annak a Luegerék által fentartott hazugságnak, hogy a magyar többség megsemmisíthető, egy olyan szövetkezéssel, melyet magyar politikusok és pedig a legszélsőbb jelszavakkal operáló magyar tábor, alakítanak a nemzetiségekkel és más állam-bontó töredékek segítségével. De Bécsben ezt, mint megdönthetetlen bizonyosságot hirdetik, sőt most már a nemzetiségek nyugalma is idehaza ezzel a jelszóval igyekezik a fellortató törekvés megzavarni.

Valósággal kutmérgezés, amit a kibontakozás ellenségei művelnek. Itt már nem az ellenfél politikai érvényesülésének meg-hiusításáról van szó, hanem a nemzeti politika hite-leről, a magyarság jövőjéről és az ország belső békéjéről. Eppen azért, ismerjék fel ezt Justhék, akiket következetesen belekevernek ebbe az intrikába s nyíltan, őszintén tagadják meg a Luegerista-irányzattal való publikált közösséget. Nem szabad hallgatniok, mert a hallgatás, némileg beismerés számba is mehet, de minden esetre a méreg terjedését és romboló hatását elősegíti.

Az újabb kihallgatások.

— A válság. —

Politikai körökben rendkívüli érdeklődést keltett az a hír, hogy a király a válság dolgában legközelebb *külön kihallgatáson fogadja Tisza István grófot*. Mivel a kormány kibontakozási akciójában ideiglenes szünet következett el s szinte egészen ez az új mozzanat köti le a figyelmet. A politika

bejegyzett és titkos műhelyeiben nagy kíváncsisággal találgatják, hogy milyen jelentőséget kell tulajdonítani ennek a kihallgatásnak?

A körülmények olyanok, hogy erre a kérdésre senki sem tud határozott választ adni. Elég szer említettük, hogy Bécsben mostanság rejtelmes erők és céltzatok keverik a válság kártyáit, teljességgel kifürkészhetetlen tehát az a szándék, amelyet egy új elhatározás takar. Tisza István gróf bizonyára nem az az egyéniség, akit homályos célok érdekében egykönnyen fölhasználni lehetne, de *nemcsak egyedül az ő kihallgatásáról van szó*.

Hire jár, hogy legközelebb Csáky Albin, Zichy János, Khuen-Héderváry Károly és a mi a legérdekesebb, Lukács László és Justh Gyula is meghívást fog kapni ő fel-ségehez. Beavatott helyen nem tartják valószínűnek, hogy a legközelebbi időben ezeket a politikusokat mind Bécsbe szólítják, de úgy gondolják, hogy a meghívandó politikusok a megnevezettek közül fognak kikerülni. Ehhez még hozzátesszük, hogy a régi függetlenségi pártban Bécsbe veszik, hogy Justh Gyula lesz az első, a ki Tisza István gróf után megkapja a királyi meghívót.

Legközelebb, valószínűleg a jövő hét elején Bécsbe utazik Wekerle Sándor miniszterelnök is, hogy a király elhatározása iránt érdeklődjék. Az esztendőből ide-stova már csak egy hónap van hátra, az ex-lex eshetősége mindjobban közeledik: mind tartatlanabbá válik a kormány helyzete. Kényszerítő okok sürgetik, hogy végleges elhatározás jöjjön létre a kormány állását illetőleg.

Hivatalosan nem tették még közzé, hogy mikor történik meg Tisza István gróf kihallgatása, valószínű, hogy az audienca még ennek a hétnek az eseménye lesz.

Fegyelmi a politizálásért.

— Felfordulás a Szepességen. —

Szepes megyében Máriássy Mihály dr. löcsei képviselő e hó 28-án vasárnap tartja beszámolóját Lőcsén, a városháza disztermében. Ezt megelőzően, mint írtuk volt, megalakult a Szepességen a Justh-propaganda. Máriássy Mihály vezetése alatt több vármegyei tisztviselő állott a politikai szervezkedés élére. Ez az akció, mint jeleztük volt, a békés természetű szepességi polgárságot hidegen hagyta. Nem maradt azonban szó nélkül az a körülmény, hogy a vármegyei tisztviselők is beleegyedtek a politizálásba.

Az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló 1899: LX. t.c. 167. §-a ugyanis kimondja:

„Állami és törvényhatósági közhivatalnok, a rendezett tanácsu városok polgármestere és rendőrkapitánya s a községi (kör-) jegyző nem vehet részt politikai pártgyűlések összehívásában, nem lehet azoknak elnöke vagy jegyzője és tőlük megbízást el nem fogadhat, stb.

Hogy pedig ennek a §-nak megalkotásakor a törvényhozást mi vezette, nagyon

szépen ki van fejtve a §. végrehajtása tárgyában az 1901. szept. 10-én 98976. szám alatt kibocsátott belügyminiszteri körrendelet II. alatti bekezdésében.

A cél t. i. az, hogy „a hivatalos hatalommal való esetleges visszaélés megakadályozása és a hivatali állás tekintélyének megővése érdekében is a közhivatalnokok a képviselőválasztások és a politikai pártélet irányításától s általában az ebben való vezető szerepléstől távol tartassanak“.

A törvénynek ez a világos rendelkezése indította az iglói polgárságot, hogy tiltakozzék a vármegyei tisztviselők politikai szereplése ellen. Ennek alapján a szepesmegyei alispán felhívta dr. Nagy Arpád, vármegyei tisztviselőt, hogy „azon vármegyei egyes tisztviselők ellen, akikre a hivatali állással össze nem férő politikai kalandozás s a hivatali állás súlyával való terrorizmus és egyéb visszaélések vádja vonatkozik, a megtorló intézkedéseket az illetékes fegyelmi hatóságnál azonnal hozza javaslatba. A szepesmegyei alispán helyett, ezt a rendeletet Újfaluassy főjegyző írta alá, mi azért érdekes, mert őt szemelték ki a Justh-párti „Szepesi Napló“ főszerkesztői állására. Vele együtt megindult a fegyelmi eljárás dr. Benkő István vármegyei árvaszéki jegyző ellen, aki a Justh-párt jegyzői tisztét hónapok óta végzi. Kalmár Elek löcsei főgimnáziumi tanár is résztvesz az aktív tevékenységben, s őt is mint közhivatalnokot felelőségre kéri vonni az iglói polgárság, akiknek véleményét a löcseiek is osztják.

Junga Sebő vallott.

A kassai pokolgép merénylet.

Féltékenységből tette.

Vádak Mátyássy ellen.

Feldult boldogság.

A Napló kitünő összekötéséből eredő értesülés nyomán, már vasárnap közölte, hogy a budapesti honvédbíróság egy bizottsága hallgatja ki Junga Sebőt a kassai pokolgép merénylet tettesét. A közölt részletek után ma szenzációs fordulatról értesít fővárosi tudósítónk. A nagy szenzációt keltett ügyben ma Junga beismerő vallomást tett. Telefonszolgálatunk erről a következő:

Budapest, nov. 26.

A kassai pokolgépes merénylet ügyében szenzációs fordulat állott be. Junga Sebő ma megváltoztatta eddigi apathikus magatartását és a titokzatos merényletbe mélyen bevilágító vallomást tett.

A budapesti Gyáli-uti honvédkórházban már a múlt hét vége óta folytatja egy vizsgálóbizottság Junga vallomását. De Junga eddig nem hagyta az embereket titkához férközni. Elzárkózott, úgy hogy méltán lehetett őt elmebetegnek tartani. Ma azonban Junga teljesen megváltozott. Egy nagy elhatározás hatása alatt, egész más modort vett fel, beszélő értelmes ember lett, kinek van szíve még, mely megmozdul a nagy szenvedély és gyötrő érzések hatása alatt.

Junga ma töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy hosszú, igen hosszú lelki küzdelem után hogyan határozta el magát a merényletre. Elmondta, hogyan tanulmányozta a robbanószereket, ho-

gyan állította össze és küldte el a pokolgépet. Nem csinált titkot semmiből. Beismerte azt is, hogy előre megfontolt szándékkal és világos öntudattal követte el a merényletet.

A merénylet indító okául elmondta, hogy féltékeny volt. Féltékeny volt reá és gyűlölte, mert Mátyássy Zoltán feldulta családi boldogságát.

Junga ezt a vallomását bizonyító erejű adatokkal is támogatta. A vizsgálat most természetesen egész más mederbe terelődik. Most arra is ki fog terjedni a vizsgálat, hogy a Junga adatai történetét kutassa, mert a merénylet megítélésénél döntő körülmény lesz az, hogy mily erkölcsi sérelem indította Jungát borzasztó cselekedete elkövetésére. A vizsgálat most természetesen Mátyássy százados alakja felé fordul nagy figyelemmel.

Jungát a napokban valószínűleg más katonai kórházba viszik át. Elmeállapotát azonban tovább is figyelik.

HIREK.

Az ügyvédi kamara ünnepe.

Stekker Károly 70 éves.

A kassai ügyvédi kamara elnöke Stekker Károly ügyvéd ez év december hó 5-én üli meg életének hetvenedik évfordulóját. Akik ismerik az életerős, rugalmas energiájú és kiváló szellemi tulajdonait teljes frissességben megőrzött öreg urat, nem is hinnék el, hogy hetven kemény esztendő röpült el felette. Az ügyvédi kar ezt az alkalmat felhasználja, hogy a kamara elnöke iránt érzett ragaszkodásának és szeretetének kifejezést adjon. Mint értesülünk a hetvenedik év forduló napján, december hó 5-én a Schalkház nagytermében ünnepi lakomát rendeznek, melyen hivatalosak az ügyvédi kamara tagjai s megjelenhetnek Stekker Károly nagyszámú tisztelői is.

— Hangverseny az Andrassy-kávéházban. Dala Károly Andrassy-kávéházában szombat este a kassai 34-ik gyalogezred kitünő zenekara Neidhardt Alajos karmester személyes vezetésével mellett művészi hangversenyt tart. A hangverseny műsora kiváló zeneszámokból áll, mint ezt következő program igazolja:

1. Wagner: Bersaglieri induló. 2. Suppé: Nyitány a Modell c. operettből. 3. Pflügel Egon: Habvarázs keringő. 4. Verdi: Praeludium és bordsal a Traviata operából. 5. Fall: „Ugy táncolsz édes“ keringő az Elvált asszonyból. 6. Morena: Keringő bál. Egyveleg. 7. Rombandi: Alla stella confidente, vadászkiáltás szóló. 8. Krajnai népdalok, változatok a vadászkiáltásból. 9. Rossini: Nyitány Tell Vilmosból. 10. Szirmai: Egyveleg, Táncos huszárokból. 11. Huszka: Részletek a Gül Baba operettből. 12. Smetana: Komédiás induló az „Eladott menyasszony“-ból.

A hangverseny este 8 órakor kezdődik s a belépés díjtalan. A közönség már eddig meggyőződött e hangversenyek művészi színvonaláról s igen szívesen keresi fel az Andrassy-kávéházat, hol a tulajdonos előzetes felhívására folytan valóban finom és nemes szórakozásban van része.

— Az Uránia színházról. Tegnap este nagyszámú közönség jelenlétében olvasta fel Gerlóczy Béla bankigazgató a XIX. század című darabot, mely Pekár Gyula műve. A kitünő felolvasó nagy hatással érvényre jutatta a darab értékeségeit s a kultúra érdekében tett lelkes vállalkozásával elnyerte a közönség elismerését. Mint értesülünk, a kassai Uránia színház a közel jövőben megkezdődő vidéki körutjára tekintettel a rendes csütörtöki Uránia-előadásokon kívül csak hetenkint kétszer, szombaton és vasárnap fogja rendes mozgófényképelőadásait tartani.

— A bortörvény végrehajtása. Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága a megye közönsége nevében feliratilag üdvözölte Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert, a mindenütt lelkesedéssel fogadott új bortörvény megalkotása alkalmából, mely egy egész bortermelésünk, mint különösen a Hegyaljára vonatkozólag nagy és életbevágó újításokat tartalmaz. A miniszter az üdvözlést megleghangú leiratban köszönte meg, kifejezést adva különösen annak, hogy a nagyfotosságu törvény sikeres végrehajtásának egyik legerősebb biztosítékát a törvényhatóságok osztatlan elismerésében és ezuttal is kifejezésre juttatott ügyszeretetésben látja.

— Társadalmi zsur. Vasárnap délután rendezte a gyermekvédő liga a második társadalmi zsurt, mely az elsőnek gyenge anyagi eredménye dacára is, minden tekintetben nagysikerűnek ígérkezik. Ez annál is inkább kívánatos lenne, mert a beállott téli időszak a meleg-tejesztást sürgőssé teszi, s ennek költségei pedig tisztán a zsurok jövedelméből nyerne fedezetet. A rendezőség ezuttal is mindent megtett, hogy a zsur egyéb kellemességei mellett művészi élvezettel is szolgáljon a hallgatóságnak és megnyerte közreműködőknek Janik Andrea kisasszonyt, ki kitünő előadási képességével zenekíséret mellett több költeményt fog előadni, továbbá Harsányi Gyula és Olesváry Ernő urakat, kik ismert művészetükkel zongorán és gordonkán fogják gyönyörködtetni a hallgatókat. A kitünő program és a nemes cél remélni enged, hogy a második zsur minden tekintetben be fogja váltani a hozzá fűzött várakozást.

— Uránia Árvában. Alsókubinból jelentik: A megalakult Árvamegyei Uránia-Egyesület védnökévé Bulla György főispánt, annak elnökévé Zmeskál György alispánt, ügyvezető alelnökévé pedig Csillay István főjegyzőt választották meg. Az egyesület előadásokat fog rendezni úgy Kubinban, mint a falvakban, ahol a népek bemutatják az ország nevezetesebb részeit vetített képekkel.

— Az eperjesi Köpenik. Valóságos köpeniki mintára akart egy furfangosan kiesztelt csalást elkövetni Petsár György borbélyeség: okmányokat hamisított Krecsányi Kálmán budapesti detektívönök nevére. Majd Boda Dezső főkapitány aláírásával rendeletet készített, amely utasítja őt, hogy foglalja le az eperjesi adóhivatal pénztárát. Egy másik rendelettel meg utasította az eperjesi honvédszázalaj parancsnokságát, hogy szűkség esetén karhatalmat bocsásson a rendelkezésére. A köpeniki kaland azonban balul végződött. Petsárt letartóztatták s a bíróság elítélte egy évi börtönbüntetésre. A tábla ezt a büntetést négy évre emelte fel, amelyhez a Kuria még három hónapot hozzátoldott.

— Közvetlen szállítás a hadsereg számára. A hadsereg ellátására szükséges terményeket és anyagjárandóságokat a hadvezetőség ezentúl kizárólag a hazai forrásból s főként a termelőktől óhajta be-

SALAMANDER

cipők a
legjobbak

Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára K 16.50.

szerezni. A vevőre és az eladóra nézve egyaránt előnyös ez a közvetítés nélküli adásvétel s nagy fontosságot nyer különösen azért, hogy a kereskedők raktáraiban felhalmozott s nagyrészt import árukkal szemben a termelők belföldi természetményeinek biztosítja a forgalomban az elsőbbséget. Annak bizonyítására, hogy a felajánlott áru tényleg hazai termék, a gazdától és kereskedőtől egyaránt megkívánja a hadvezetőség az áru honi származásának okmányoszerű igazolását és pedig a község által kiállítandó származási bizonyítvány által. Hogy a származási bizonyítványok bélyegköltségei s a kiállítás nehézségei a termelőket a közvetlen eladástól vissza ne riasszák, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a bizonyítványok bélyegmentességét eszközölte ki a pénzügyminiszternél s felkérte a belügyminisztert is, hogy a közigazgatási hatóságoknak a származási bizonyítványok díjtalan kiállítására eljárási utasítást adjon.

— **Balet-táncos — drámai hős.** Ez Désen esett meg a héten. Ott játszik *Palásthy* Sándor társulata, a kinek fejét ugyancsak mossa az ottani sajtó. A zenekarról azt írják, hogy akkor játszik, a mikor a műsor gyenge, szóval, nincsenek megelégedve a társulattal, mert vége a szónak s ilyenkor az elválás fájdalmait azzal enyhítik, hogy szidják a társulatot. A „Dési Hírlap” aztán a következő érdekes esetet írja a társulatról:

Az összbemutató a társulatról az, hogy az utolsó 25 évben Désen nem járt hasonló gyenge társulat. A slendriánság legalsó foka, hogy *drámai hős szerepeket balettáncos játszik*, — még ha kórista volna! (A „Biboros” Strozzi szerepe.)

— **A vezérkari tisztek nyelvi vizsgálja.** Mivel a vezérkar tisztjeinek nyelvismerete igen kiváló értékkel bír, ezért Conrad vezérkari főnök elrendelte, hogy a vezérkarhoz beosztott tisztek három évre beosztásuk után nyelvi vizsgát is tegyenek. Ezen a vizsgán valamelyik szomszédos állam nemzeti nyelvét kívánják meg. Elsősorban nem a szóban és írásban való készséget követelik meg, hanem inkább azt, hogy a tisztek az idegen nyelven írott dolgokat gyorsan lefordítani tudják. Ezt a követelményt a vezérkarba az idén belépőktől már megkívánják.

— **Szomszédasszony tyukja.** *Csepegő* Jánosné és *Varga* Mihályné tegnapelőtt este orvvadászatra indultak a Hosszu-utcában. Vadászatuk eredménnyel is járt, mert két gyanútlanul alvó tyuk, melyek az egyik kerítésen pihenték ki a nap fáradaimait, áldozatul esett vadászszenvédélyüknek. A két nő nimród egy Rákóczi-körúti vendéglőben akart zsákmányán tudni, de a rendőr rajta csípte őket és az eredményes vadászat utóhangjai valószínűleg a Miklósbán fognak lezajlani.

— **A trikó.** Ennek a tréfának azt a címet is adhatnók, hogy: gyermekszáj. A gyerekeknek a második elemiben arról kellett dolgozatot írni, mi minden változik meg tavasszal. A nagy megújulásról, amely ilyenkor a természetben végbemegy. Madárdalról, nyiló virágról, zöld mezőről, fülemüle énekéről és hasonlókról, amik mind szépen kitelelnék a fűzfapoéták agyában a márciusi poéta számára. Az egyik fiú azonban, eredeti akarván lenni és közvetlen, dolgozatának utolsó bekezdését így kezdte:

— És tavasszal levettjük a trikókat...

— **Az aranyozó.** Előkelő nászutasok kerültek egy vidéki városba. Az első hotelben szálltak meg és a fiatal asszonyt annyira meghatották a történelmi pillanatok, hogy elragadtatásának nem egyszer hangosan kifejezést adott. Legtöbbször azt ismételte ugy, hogy minden szava kihallatszott a folyosóra:

— Ah Alfréd, Alfréd, olyan édes, olyan jó, hisz téged érdemes volna aranyba foglalni.

Minden csók, minden ölelés után végig-

zengett a folyosón az elragadtatásának ez a hangos szózata. Egyszer csak kopogtatnak a fiatalok ajtaján.

— Ki az? Ki az? — kérdik ijedten.

— **Az aranyozó van itt,** hogy egyszer végre már békesség legyen.

— **Silány munka.** A kassai kocsmárosok, vendéglősök és kávéosok ipartársulatának legutóbbi ülésén történt, hogy a jegyző az elődje által is élvezett pénztárkezelési díjak kiutalását kérelmezte. *Estefányi* elnök erre megjegyezte:

— *Silány* munkát végzett, nem érdemli meg!

Az elnöki kijelentés nagy konsternációt keltett. *Kéthelyi József* jegyző indignálódva válaszolt, hogy ezek után nem marad meg állásában, hanem január elsején lemond. *Zahler Aladár* dr. társulati ügyész azonban humoros oldaláról vette a dolgot.

— Az elnök ur *finoman* akarta magát kifejezni. A *silány* ugy értendő, hogy kevés s nem úgy — hogy rossz.

Ezt aztán az elnök is elhitte s helyeslőleg bólintott a fejével. A kocsmárosok társaságában tehát egyelőre szent a béke.

— **Rendőri krónika.** Előállítva lettek részegség miatt *Horváth* János, csavargás miatt *Scopkó* István. — A városi fogházban 15 férfit és 7 nőt tartanak elzárva.

— **Rakoncátlan csemeték.** Sok helyről panasz merült fel azon garázdálkodások ellen, melyeket az esti tanonciskolából hazatérő tanoncok utközben a sétáló közönség rovására elkövetnek. Valósággal inzultálják a békés járó-kelőket, kik gyakran nem képesek trágárságaik elöl, melyekkel inzultusaikat kísérik, idejekorán elmenekülni. A rendőrség több ízben megkísérelte a reményteljes ifjak megjavítását, illetve büntetés útján való megfékezését, de ugy látszik, kevés sikerrel, mert tegnap ismétlődtek az immár megszokottá vált utcai botrányok. *Dudás* János mészáros tanonc és két társa oly éktelen lármával és a harang-utcai üzletek ajtajának oly hatalmas döngetésével jelezték jókedvüket, hogy a rendőrség, amelynek minél gyakrabban kellene e fiatal suhancok kedvteléseit megzavarni, végre is kénytelen volt őket a rendőrségen előállítani.

— **A kolduló diák.** *Farkas* János rendőr ma előállította *Pap* János pécsi származású kereskedelmi iskolás tanulót, aki a város területén engedély nélkül könyöradományokat gyűjtött. A kolduló diák, tipikus alakja a csavargó, munkakerülő embereknek. A pécsi rendőrséghez fordulva, kiderült, hogy *Pap* János már hónapok óta lézeng az országban s abból a koldult pénzből él, amit könyörületes emberek adnak neki. A rendőrség *Pap* Jánost több napi elzárásra ítélte s büntetésének letöltése után Pécs városba toloncolja.

Harisnyákat.

férfi, női vagy gyermekek részére kötött pamut és gyapjuból.

Lábszárvédőket, lábmelegítőket és talpbetéteket.

Sárcipőket, (Caloschni) gummi-sarkakat orosz vagy amerikai.

Cipőfüzőket és kenőcsöket legjobb minőségben a legolcsóbb **szabott árak** mellett veszünk

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában **Kassa, Fő-utca 26. szám.**

Színház.

Színházi műsor:

PÉNTEKEN: Vera Violetta. (Operette.)

SZOMBATON: Vera Violetta.

VASÁRNAP: d. u. A Tót leány.

este Táncoz húszárok.

HÉTFŐN: Dózsa György. (Tört. színmű.)

— **Vera Violetta — premierje.** Ma este mutatja be a színház *Eysler* Károly, bécsi zeneszerzőnek *Vera Violetta* című operettjét, mely két felvonásra van osztva. Az operett muzsikája a legsikerültebb zenei alkotások közül való. Pajkos-vig melódiák kergetik egymást, tűzes tánc, zene és ötletes kuplék váltakoznak a partitúrában. Vera Violetta mulatni akar, ezt sikerült is elérnie a szerzőnek. A kassai premierre az igazgatóság pompás új díszleteket készített. Egy háttér függöny, viola szín virágok girlandjaival villamos fényhatásokkal nagyon fog tetszeni a közönségnek, *Tihanyi* Vilmos rendezte a darabot és igen sikerült ötletekkel fűszerezte az operettet. Neki is és *Ujvárnak* kitűnő komikus szerepe van a darabban. A címszerepet, *Hornyai* Janka játsza, az ő ismert művészetével. A többi szereplők *Váradi* Margit, *Sziklay*, *Vágóné*, *Sarkadi* Rózsi, akik szintén gondoskodnak a sikerről. Nagy hatásának ígérkezik az *Apache tánc*, melyet a 2-ik felvonásban *Sarkadi* Rózsi és *Révész* Árpád adnak elő. A Vera Violetta egy párizsi mulatóban játszódik le. A premiert megelőzi *Heyersmans-Hermann* *A gyújtó* című egy felvonásos drámája, amelyben *Komjáthy* János sokoldalú művészetét hat különféle szerepben érzékelteti meg. Holnap megismétlik az ujdonságot.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

TÁVIRAT — TELEFON.

Tisza István a királynál.
Nem vállal megbízatást.

Budapest, nov. 26.

Tisza István gróf ma reggel bihari birtokáról a fővárosba érkezett. Délelőtt a Stefánia uton levő palotájában tartózkodott később felment a Nemzeti Kaszinóba, onnan pedig a Nemzeti Társaskörbe, ahol több politikussal érintkezett.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Tisza István gróf még ma megkapja kihallgatásra szóló meghívóját. Tisza bizalmas körben ugy nyilatkozott, hogy abban az esetben, ha a király ki fogja ismét kéri véleményét, megint csak azt fogja mondani, amit már mondott. Arra a kérdésre pedig, hogy hajlandó lenne-e a helyzet megoldásában szerepet vállalni, megint ugyanazt felelné, hogy nem.

A válság különben most megint stagnál. Nem történik semmi. Es pedig azért jutott megint holtpontra a helyzet, mert a király nem hajlandó semminemű engedményt tenni.

Wekerle miniszterelnök a jövő hét elején utazik Bécsbe, hogy kikérje a király elhatározását.

Letartóztatott gyermekrontó.

Budapest, nov. 26.

A budapesti rendőrség letartóztatta tegnap a Hattyu-szállodában *Rózsa* Kálmán dunakeszi földbirtokost, aki egy *Norway* Anna nevű 10 éves kis lánnyal szállt meg ott, akit meg akart rontani. De a portás feljelentette a rendőrségnél, mely letartóztatta. Beismerte szándékát és azt mondta, hogy a kis lányt saját anyja adta el. Az anyát is letartóztatták.

A Szanin-pör.

Budapest, nov. 24.

A budapesti törvényszék mellé rendelt esküdttörvényszék ma tárgyalta a Szanin fordítójának, *Szabó* Endrének ügyét, akit a budapesti ügyész. tudvalevőleg vallás és szemérem elleni vétséggel vádolt. *Szabó* Endrét *Kenedi* Géza védi. Az egész nap az inkriminált részek felolvasásával telik el.

Cs. és kir. 6. hadtesthadbiztosság.

106. sz.

Értesítés.

A közös hadügyminiszterium az 1909. november hó 1-én kelt 2242/Abt. 13. számú hirdetménye szerint a cs. és kir. hadsereg lenvászón és gyapotból készült ruha- és ágyneműit 1911. január 1-től 1920. végéig terjedő időre nyilvános árlejtés útján szándékozik beszerezni, miért is a munkabíró és megbízható lenvászón- és gyapotgyári cégek, melyek szövetkezté egyesülni tartoznak, ezen versenytárgyaláson való részvevésre ezennel meghívotnak.

A szállítás körülbelüli évi pénzértéke kitesz: a brünni 1. számú ruhatár részére szállító szövetkezetnél 1.062.000 koronát, a budapesti 2. számú ruhatár részére szállító szövetkezetnél 1.520.400 koronát és a Graz melletti göstingi 3. számú, valamint a wieni (kaiserebersdorfi) 4. számú ruhatár részére szállító szövetkezeteknél pedig egyenként 737.000 koronát.

A vállalatnyertesek egy árubiztosítékot tartoznak letéteményezni, mely körülbelül 530.000 koronát tesz ki a brünni, 760.000 koronát a budapesti és egyenként 400.000 koronát a göstingi és wieni szövetkezeteknél.

Az írásbeli ajánlatoknak a nevezett ministeriumhoz 1910. február 1-éig kell beérkezniök és minden ajánlattevő szövetkezetnek egy vádiumot kell letéteményeznie, mely vádium

az 1. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve 53.000 koronával;

a 2. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve 76.000 koronával és a 3. és 4. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve egyenként 40.000 koronával állapittatik meg.

A részletes feltételek az 1909. november 21-iki magyar hivatalos lapban (Budapesti Közlöny) és horvát-szlavon hivatalos lapban (Narodne Novine) teljes tartalmában közzétett fenti hirdetményben foglaltatnak.

Ez a hirdetmény, valamint a hozzátartozó szerződési tervezet és ajánlati minta betekintheők a katonai területi parancsnokságok hadbiztosságainál, a fenti ruhatáraknál, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknál, valamint a m. kir. kereskedelmi muzeumnál, az országos magyar iparegyesületnél és a magyar gyáriparosok budapesti szövetkezeténél is.

A szerződési tervezetnek és az ajánlati mintának egyes példányait a szállításra pályázók beszerezhetik a budapesti 2. számú ruhatárnál, ahol a szerződési tervezet példányáért 1 korona és az ajánlati minta példányáért 10 fillér befizetendő.

Kassa, 1909. november 24-én.

Cs. és kir. 6. hadtesthadbiztosság.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat lezámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

**KASSAI
TAKARÉKPÉNZTÁR**A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)Felsőmagyarország legrégebb és
:: legnagyobb pénztintézte. ::BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyujt váltóra, betáblázásra,
vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénzátutalás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.**Magyar-Horvát Tengeri Gözhajózási R.-T.****Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuova és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosaig csak 22 1/2, Cattaróig csak 26 óra.**Fiume-Velence:** hetenként 6 gyorshajó összeköttetés.**Fiume-Ancona:** hetenként 3 gyorshajó oda és vissza.

Ezen gözösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyujt a **Központi Menetjegyjroda, Budapest (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.**Farkas Adolf**

villanyerőre berendezett sütődéjének elárúsító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr. 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es 21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 drb. sütemény 10 kr.

Makulatura papirkicsiben és nagyban
jutányos áron kapható

a „NAPLO” kiadóhivatalában Kassán.

— Harang-utca 9-ik szám. —

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.